

Raadsvoorstel

Onderwerp

Toestemming voor het treffen van de Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort

1. Aanleiding

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest, Woudenberg (regiogemeenten) werken bij (onder andere) de inkoop en het accountmanagement van jeugdhulp en Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) - voorzieningen al sinds de start van de decentralisaties in 2015 samen. De afspraken voor de huidige samenwerking liggen vast in een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst tussen regiogemeenten en individuele dienstverleningsovereenkomsten tussen de gemeente Amersfoort en een regiogemeente.

De afgelopen periode bogen de regiogemeenten zich over de vraag welke vorm uit de Wet gemeenschappelijke regelingen het beste past bij de volgende wensen:

- De regio ziet de uitvoering van jeugdhulp én Wmo als één samenhangend geheel. Dat betekent dat we in de nieuwe gemeenschappelijk regeling niet alleen de regionale samenwerking rondom jeugdhulp willen regelen, wat een wettelijke eis is, maar ook de samenwerking rondom Wmo.
- De regio wil de huidige goed lopende samenwerking zoveel mogelijk in stand houden. Dat gaat zowel om het samen uitvoeren van beleid als om het inkopen en accountmanagement van jeugdhulp en Wmo-voorzieningen (zoals Wmo-begeleiding, beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en ondersteuning bij huiselijk geweld).

De regiogemeenten hebben gekozen voor de centrumregeling als meest passende samenwerkingsvorm. Gemeente Amersfoort treedt daarbij op als centrumgemeente. Deze keuze is door een extern bureau getoetst bij regiogemeenten met als conclusie dat de centrumregeling als samenwerkingsvorm de meest logische keus is voor de samenwerking rondom inkoop- en ondersteuningstaken in het sociaal domein in de regio Amersfoort.

Het college mag alleen deelnemen aan een regeling na toestemming van de gemeenteraad. In dit voorstel vraagt het college de gemeenteraad om toestemming.

2. Wettelijke grondslag

Om te voldoen aan de wijziging van de Jeugdwet (Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg) is het nodig om de samenwerkingsvorm die de regio nu voor jeugdhulp gebruikt, om te zetten van een privaatrechtelijke naar een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm. De

colleges van de regiogemeenten moeten daarom samen een gemeenschappelijke regeling treffen en daarbij een regionale entiteit instellen of aanwijzen, onder de naam 'jeugdregio'.

3. Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Met dit besluit stelt de raad het college in staat om samen met de andere colleges van de regiogemeenten de Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort te treffen. Wat de regio met de centrumregeling wil bereiken, staat beschreven in het raadsvoorstel (206996, bijgevoegd) dat behandeld is in de raad van 30 januari 2025 .

4. Deadline

Om de regeling tijdig te publiceren is besluitvorming in de diverse gemeenteraden en colleges noodzakelijk vóór 1 oktober 2025.

5. Voorstel

1. Het college toestemming verlenen om deel te nemen aan de Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort.

6. Argumenten

1.1 De regiogemeenten bestendigen met het treffen van de regeling de samenwerking in de regio op het gebied van jeugdhulp en Wmo.

De centrumregeling sluit aan bij de samenwerking die regiogemeenten sinds 2015 hebben.

1.2 Met het treffen van de regeling voldoet de gemeente aan het wetsvoorstel op het gebied van verplichte regionale samenwerking op jeugdhulp.

Op 15 april 2025 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg aangenomen. Deze moet nog door de Eerste Kamer worden behandeld. Met het treffen van de centrumgemeenteregeling voldoen de regiogemeenten aan de verplichting in dit wetsvoorstel om in een jeugdregio samen te werken op het gebied van (specialistische) jeugdhulp.

1.3 Het veranderen van de juridische vorm van de samenwerking in het sociaal domein heeft beperkte financiële consequenties.

De uitvoeringskosten blijven vergelijkbaar met de uitvoeringskosten die nu gemaakt worden voor het RISB (Regionaal Inkoop- en Subsidiebureau) voor de taken waarop nu ook wordt samengewerkt. Jaarlijks worden de kosten voor de uitvoering van de centrumregeling in overeenstemming met het bestuurlijk protocol voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De kosten van de centrumgemeenteregeling worden in de begroting van de gemeente Amersfoort opgenomen. De kosten voor deelnemende gemeenten worden in de begroting van de regiogemeenten opgenomen.

7. Alternatieve scenario's

Niet van toepassing

8. Risico's

1. De doelen van de samenwerking blijven gelijk en realisatie is beter geborgd

De doelen van de samenwerking blijven onverkort van kracht. Door de samenwerking publiekrechtelijk te verankeren is de continuïteit van de samenwerking beter geborgd. Weliswaar kan een gemeente uit de centrumregeling treden, maar iedere gemeente kan nu ook de samenwerkings- en dienstverleningsovereenkomst opzeggen. De drempels voor uittreding zijn in de centrumregeling hoger dan nu. In de centrumregeling is namelijk opgenomen dat uittreden de eerste zes jaar na oprichting van de centrumregeling niet mogelijk is en de aantoonbaar doorlopende kosten voor de centrumregeling gedragen moeten worden door een gemeente die uittreedt. Hiermee zijn de financiële risico's voor deelnemende gemeenten in het nieuwe construct beter beheersbaar dan nu.

2. Er ontstaan geen nieuwe financiële risico's

Aan de samenwerking in de centrumregeling zijn geen andere financiële risico's verbonden dan er in de huidige samenwerkingsvorm zijn. Ook nu kunnen bijvoorbeeld budgetten voor de inkoop van hulp en ondersteuning tekortschieten of de organisatiekosten hoger uitvallen dan begroot.

3. De huidige netwerksamenwerking verandert van karakter en zou daardoor minder goed kunnen verlopen.

Het formaliseren van de samenwerking in een centrumregeling heeft als risico dat de huidige netwerksamenwerking van karakter verandert en daardoor minder goed zou kunnen gaan verlopen. Regiogemeenten kunnen dit ervaren alsof de invloed van de gemeente Amersfoort groter wordt. Om dat te voorkomen wordt een bestuurlijk protocol opgesteld. Doel hiervan is de huidige werkwijze en omgangsvormen in de samenwerking, met als belangrijk element het werken op basis van het model van 'op overeenstemming gericht overleg' (elke gemeente heeft dus evenveel te zeggen) te continueren.

9. Vervolg

Na het ontvangen van de toestemming van de raden, nemen de colleges in het najaar van 2025 het definitieve besluit tot het treffen van de centrumregeling. Nadat alle colleges het besluit genomen en de gemeente Amersfoort de regeling gepubliceerd heeft, is de regeling getroffen en treedt deze in werking op 1 januari 2026.

10. Evaluatie

In artikel 18 van de Centrumregeling wordt de uitvoering van een vierjaarlijkse evaluatie behandeld.

11. Inkoopadvies

N.v.t.

12. Advies van HR

N.v.t.

13. Advies ICT

N.v.t.

14. Juridisch advies

Het voorstel is conform procedure ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen. Bij de inhoud van de centrumregeling is de juridisch adviseur betrokken

15. Financieel advies (kosten en dekking)

De uitvoeringskosten blijven vergelijkbaar met de uitvoeringskosten die nu gemaakt worden voor het RISB (Regionaal Inkoop- en Subsidiebureau) voor de taken waarop nu ook wordt samengewerkt. Bij de voorjaarsnota 2025, die op 3 juli door de raad is vastgesteld, is de bijdrage van Leusden aan de Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort op basis van een onderliggende begroting geactualiseerd.

16. Advies communicatie

N.v.t.

17. Intergemeentelijke samenwerking

De uitwerking van dit besluit is bij uitstek een vorm van intergemeentelijke samenwerking.

18. Global Goals

☐	Goal 01	Einde aan Armoede	
☐	Goal 02	Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw	
☒	Goal 03	Gezondheidszorg voor iedereen	
☐	Goal 04	Inclusief, gelijkwaardig en goed onderwijs voor iedereen	
☐	Goal 05	Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes	
☐	Goal 06	Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen	
☐	Goal 07	Toegang tot betaalbare en duurzame energie	
☐	Goal 08	Inclusieve economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen	
☐	Goal 09	Infrastructuur voor duurzame industrie	
☒	Goal 10	Verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen	
☒	Goal 11	Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam	
☐	Goal 12	Duurzame consumptie en productie	
☐	Goal 13	Aanpak van klimaatverandering	
☐	Goal 14	Beschermen en duurzaam gebruik van oceanen en zeeën	
☐	Goal 15	Beschermen en duurzaam gebruik van ecosystemen, bossen en biodiversiteit	
☒	Goal 16	Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen	
☐	Goal 17	Versterken van mondiaal partnerschap en coherent beleid voor duurzame ontwikkeling	

19. Klimaatadaptatie

N.v.t.

20. Burgerparticipatie

n.v.t.

21. Bijlagen

- Doorlopende tekst Centrumregeling, incl. takenregister
- Samenvatting van de zienswijzen vanuit de raden
- Raadsvoorstel 206996

Het college van de gemeente Leusden,

R.B. van den Brink
directeur secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester